

De gamle platter fortæller – 85.

DAGBLADETS navnkundige journalist, salige Arne Jensen, skrev i starten af 1970'erne artikelserien "De gamle platter fortæller" om kongeskiverne fra Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskab. Det blev til i alt 75 artikler, der blev bragt i DAGBLADET i 1972/73. Enkelte af artiklerne blev gengivet op til fugleskydningsselskabets 200 års jubilæum i 1987.

Som en markering af fugleskydningsselskabets 225 års jubilæum, den 28. august 2012, bliver Arne Jensens artikler nu genudgivet. I nogle tilfælde er historien eller ny viden løbet fra artiklerne, men i respekt for Arne Jensen, bliver alle artiklerne bragt, som de i sin tid blev skrevet af den lune journalist. Bortset fra justeringer af diverse trykfejl, er der ikke rettet et komma i Arne Jensens artikler. For at artiklerne til stadighed kan have et opdateret og korrekt indhold i forhold til nutidens læsere, vil der dog i de fleste tilfælde være tilføjet et supplerende efterskrift til de gamle artikler.

Skulle disse tilføjelser eller korrektioner være mangelfulde eller utilstrækkelige, vil det være meget interessant hvis DAGBLADETS læsere kan supplere.

Foruden de gamle artikler, har redaktøren på fugleskydningsselskabets hjemmeside, Henrik Brandt, i samarbejde med redaktionsleder på DAGBLADET Lars Ahn Pedersen forøget serien med yderligere 25 artikler. De 100 artikler vil blive bragt i DAGBLADET i de 100 lørdagsaviser der ligger op til jubilæumsdagen.

Fugleskydningsselskabet officielle betegnelse for de gamle klenodier er "skiver", men i fortsat respekt for Arne Jensens ordvalg, vil vi her bibeholde den oprindelige overskrift.

Interesserede læsere kan læse meget mere om det gamle selskab på www.roskildefugleskydning.dk.

Et år, to fuglekonger

Der var kamp om skydebrødrenes gunst, og ikke mindst deres penge i 1700-tallet

Arne Jensen har i artikel nr. 29 beskrevet Jacob Borch, der blev fuglekonge i 1798. Denne uges artikel handler om Johan Sigismund Johne der blev fuglekonge i 1798! Hvad er nu det for noget? – to konger samme år!

I fugleskydningsselskabets tidlige år, var der kamp om skytternes gunst. Således var der i nogle år to skydeselskaber i Roskilde. Det gamle, der holdt til på Børsen ved havnen, og det nyere der residerede på "Hamborg Herberg" i Skomagergade. Senere skiftede "Hamborg Herberg" navn til "Gl. Postgaard".

Skydebrødrene i de to selskaber var i mange tilfælde de samme, og med årene blev selskaberne da også slået sammen.

Mens Jacob Borch i 1798 blev fuglekonge på Børsen, var det værten på "Gl. Postgaard", Johan Sigismund Johne, der tog titlen på "Den Kgl. Privilegerede skydebane", som den hed.

Skivens motiv er et festmåltid i en stor sal. I midten står fuglekongen i rød frakke med en pokal i hånden. I skivens kant står:

Som Selskabets Konge jeg gerne afgaaer,
At være dets Vært er alt hvad jeg attraaer

Skiven viser en pompøs sal med prismelysekroner. Der er dækket festligt op i hesteskoform, og brødrene sidder forventningsfulde på deres pladser.

Postmester Johne skjuler ikke sine følelser. Som nævnt er det ham selv der står midt i salen i rød frakke med et hævet bæger til udbringning af en skål. Han holder en tale for skydebrødrene, hvis indhold er kort gengivet i rimet på skiven. I baggrunden ses en cembalo eller et andet

strenginstrument. Til en rigtig fugleskydningsfest hørte - og hører - mange gode sange. Salen med de tændte lys på de hvide duge og lysekronen under bjælkeloftet ser meget stateligt ud. Skivens motiv kan ikke være en fugleskydningsfrokost eller middag, for Johan Sigismund Johne blev fuglekonge i "Det Borgerlige Fugleskydnings Selskab", og middagen blev indtaget i et telt.

Johan Sigismund Johne afløste i 1798 postmester Zimmer som postmester og samtidig aftalen med fugleskydningsselskabet. Navnet Roskilde Postgaard er ved at trænge igennem for den kongelig privilegerede skydebane på Hamborg Herberg.

Johan Sigismund Johne var en "postfører" fra Lolland. Han rykkede nu ind i "Hamborg Herberg" som lejer, men alligevel med en større personlig investering, finansieret med lån fra postvæsenet.

Den gamle gæstgivergård var således en tid ejet af postvæsenet, og navnet Postgården fortrængte det gamle navn. Postvæsenet bekostede nu en omfattende istandsættelse af det efterhånden noget nedslidte gæstgiveri, og postmester Johan Sigismund Johne stod efter istandsættelsen for Roskildes formentlig tidligste turistreklame, affattet på fransk, tysk og dansk, hvor han anbefalede sig *"til de fremmedes aftrædelse på deres gennemrejse. De vil sammesteds såvel i sådan henseende, som og til nattelogis antræffe bekvem lejlighed; og hvad enhver efter behag måtte forlange, skal anvendes al bestræbelse for, såvel i henseende til renlighed som prompte beværtning og billig behandling"*.

Løsøret bestod dengang af *"10 komplette og 5 folkesenge hvortil 46 bolsterunderdyner, 15 overdyner, 45 bolsters lange puder og 10 trækkepuder, 20 par hørlagenslagener, 26 par hørlærreds pudevår og 20 par blårlærreds lagener, 16 spejle, 30 store og små borde, 1 sofa med madrasser og puder til 8 stole og 2 hjørne stole, 1 mindre ottoman, 6 stole, 1 canopee og 6 guldlæderstole, 6 franske lænestole, 6 grønne damask stole, 6 blåternede stole, 2 dusin bordstole, 12 drejels fine og grove duge, 60 drejels servietter, 26 sølvspiseskeer, 21 sølvtheskeer, 2 sølvpotageskeer, 2 sølvpunchskeer, 3 sølvsukkerklemmer, 1 sølvsukkerskrin, 1 sølvsukkerbøsse, 1 sølvfiskeske, 1 sølvtomling, 2 sølvbægere. Endvidere 2 kommoder af mahogni med marmorplader 1 chatol med skab, 2 chatoller uden skab, 1 ridehoppe, 2 malkekøer, 3 kobbervaskekedler, 1 børsteking, 3 kobber boullions kedler, 5 store og små kobber pottager, 6 kobber kasseroller, 2 kobber melon forme. 1 (kobber) stor "stue sop med låg" (bowl), 2 kobber the- og 2 kaffekander, 1 æbleskivepande, 1 kobber tørvespand, 4 maskiner af kobber (temaskiner), 2 messingkedler, 10 tinfade og 10 tintallerkener"*.

J.S. Johne var postmester i Nyborg ved sin død.

- hb.

Artiklen blev bragt i Dagbladet den 12. maj 2012